DÉPOT LÉGAL

SỐ 1068 NĂM THỨ MƯỜI MỘT MỖI SỐ 0$04 丁丑年 四月三十日 NGÀY THỨ BA 8 JUIN 1937

GIÁ BÁN
ĐÔNG-PHÁP | NGOẠI-QUỐC
Một năm 3.00 | 6.00
Sáu tháng 1.50 | 3.50
Ba tháng 1.00 | 1.50
Thư báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai muốn quảng-cáo, việc riêng, xin thương lượng trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

敲民

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút: HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý: TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN
BẢO-QUÁN 38 Đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép hỏi số 52
Giây thép: TIENGDAN HUE
Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ BA, thứ SÁU và thứ BẢY

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 4222

Bậc trí giả ngàn đều nghĩ đúng, cũng có đều sai.
(Hán thơ)

CÓ NÊN LÀM CHO XỨ ĐÔNG-DƯƠNG « CÔNG - NGHỆ - HÓA » KHÔNG ?

PHẢI CHĂNG MỘT ĐỀU NHẬN LẦM CỦA ĐẠI-SỨ GODART ?

Xứ Đông-dương thuở nay là một xứ chuyên sống về nghề rộng, mà thương mãi, công nghệ, chỉ xem như nghề phụ thuộc. Từ thuộc dưới quyền bảo hộ nước Pháp, văn hóa Âu Tây cùng cơ khí tinh xảo truyền sang dần dần, trong xứ thì đường tàu đường xe, giao thông được tiện lợi, phong khí công thương xứ ngoài cũng du nhập một ngày một nhiều, người trong xứ nhờ sự tiếp xúc đó mà biết xu hướng về đường công thương, không còn giữ thái độ lẩnh đạm như trước.

Một xứ, ở dưới công chiến thương chiến cạnh tranh kịch liệt nầy mà đi sau bước chậm, đó là một cớ sa sút trên nền kinh tế, ai cũng công nhận. Nói «thương» chớ thực ra trừ vật sản thiên nhiên (như gỗ, bắp, gỗ v. v.) không có công phẩm gì tiêu lưu ra ngoài; còn về vật dụng hằng ngày trên đường sống của người bản xứ, từ đồ chơi trẻ con, áo quần vải bận trong mình, cho đến ngòi bút sắt, cái xe máy, trăm phần trăm toàn dùng đồ ngoại hóa, ngày trước cái gì cũng dùng đồ Tàu, thì ngày nay cái gì cũng dùng đồ Tây. Vì nền công nghệ trong xứ chưa chấn hưng phát đạt, nên ngoại hóa tràn vào, cái lỗ mội đó, kể mỗi năm số tiền lọt ra ngoài biết là bao nhiêu !

Muốn lấp cái lỗ mội to tát cho nguồn lợi trong xứ khỏi trôi ra ngoài, tưởng không có phương pháp gì hơn là làm cho xứ Đông dương được «công nghệ hóa». Chính đại sứ Godart sau khi sang xứ nầy về, ngày 11 Mai vừa rồi tại viện Thuộc địa, thuật rõ công cán cuộc quan sát, ngài có nói :

«Người ta có tính tới việc «trồng cây bố và dệt bao bố ; «làm việc ấy, mỗi năm có lợi «cho xứ thuộc địa từ 30 tới 50 «triệu quan, chớ thuở nay «người ta phải gởi qua mua «bố của xứ Ấn độ Anh để «dựng gạo và xuất cảng.

«Trước khi phải thực hành «những phương pháp về công «nghệ tối tân thì phải làm cho «hết sức khôn khéo cần «thận....».

Đấy, chỉ một nghề dệt bao bố mà trong xứ làm được, khỏi mua đồ ngoại hóa, đã thấy thực lợi to tát rất rõ ràng, nếu trăm ngàn nghề khác trong xứ đều làm được, không cần dùng đến đồ xứ ngoài như thứ bao bố kia, thì mối lợi trội lên biết bao !

Ấy thế mà cũng trong lời thuật công cán quan sát trên, đại sứ Godart lại có câu nói : «*Xứ Đông-dương không nên công nghệ hóa*, chỉ nên tìm cách dùng các vật sản trong xứ hoặc sảng chế những vật cần yếu mà thôi. »

Đối với câu nầy, vì nền kinh tế trong xứ, vì xu thế phát triển về đường sanh kế tương lai, và vì cả công cuộc khai hóa của nước Pháp trên đường Pháp Nam hiệp tác, ký giả xin bô lớn rằng câu nói «*Đông dương không nên công nghệ hóa*» của đại sứ rất mâu thuẫn với thực tế xứ nầy, có ngăn trở trên đường tấn tới không ít.

Có người nói :

«Đại sứ Godart nói câu ấy là vì có 2 cớ :

1) Toàn xứ Đông dương phần đông thạo về nghề nông mà theo địa lý khí hậu cũng tiện lợi về nghề nông; huống đất hoang chưa khai khẩn còn nhiều, nên cổ lệ về nghề nông cho vật sản thiên nhiên như lúa, bắp v. v. tăng lên hơn là làm công nghệ.

2) Chính lúc đại sứ sang đây, vừa gặp cái nhịp tấn kịch đình công kế tiếp xảy ra, thấy người làm công càng nhiều, càng gây ra cái nạn thất nghiệp, nên muốn cho người bản xứ xu về nghề nông thì không xảy ra tấn kịch lộn xộn kia....»

Nói vậy vẫn có cớ, song đó là cảnh tượng bề ngoài trong tạm thời, chớ nếu xét về nền kinh tế vĩnh viễn, tất là khi nào xứ nầy được công nghệ hóa, thì nghề nông mới phát đạt và cứu được cái nạn thất nghiệp nói trên.

Về thuyết thứ nhứt, nghề nông ngày nay không phải nghề nông như ngày xưa. Nào khí cụ cày bừa cho đến bón phân phông hạn, cùng gì gì đều cần có công nghệ hóa mới mong tấn bộ. Hiện các xứ láng diềng như Xiêm la, Nhật bản, nghề nông đã công nghệ hóa nhiều, nếu xứ Đông dương cứ giữ lối tay lấm chưn bùn, cày sâu cuốc bẫm, lưu truyền xưa nay, mà không biết đến công nghệ hóa, tất là không cạnh tranh với nước ngoài nổi. Xem gần đây đã có tiếng «gạo Đông dương không được tốt» thì đủ rõ.

(Xem tiếp qua trang 3 cột 4)

CHUYỆN ĐỜI

Mình phải chịu vậy thôi

Vừa rồi trong cuộc bài thị ở Hanoi có nhiều phóng viên các báo bị bắt đem về sở cầm giữ cho đến mấy tiếng đồng hồ. Có bạn đồng nghiệp đang xa đàm biểu tình cũng bị, 10 thước tây đương chụp hình. Ấy tin, mà cũng bị tình bắt đem về sở cầm. Trước khi ở sở cầm ra về, viên cầm Fabiani, cảnh dặn : từ đây không được bén chưn đến các đám tụ hợp như thế, nếu không tuân sẽ bị bắt giải tòa.

Mình nghe cái chuyện lý kỳ nầy mà bỗng nhớ lại ngày nào mình cũng ở vào trường hợp y nguyên như các đồng-nghiệp ngoài Bắc, mà phải hà oai ! Lúc nọ nhân có cuộc biểu tình phản đối tại chà Saw bay ở đường Paul Bert. Quan đốc lý Hành phố Huế Levigne thân hành đi đến đám biểu tình, thì mình cũng chen chúc đi theo quan đốc-lý. Thoạt nhiên ngài thấy mình, liền hỏi :

— Anh cũng đi biểu tình ?

Mình bình tĩnh trả lời :

— Bẩm không, tôi chỉ đi làm phận sự một phóng viên nhà báo.

Quan đốc-lý lưu cười nói chuyện và cho biết cách đối đãi của ngài trong cuộc biểu tình nầy. Lúc đó mình cho là một chuyện tự nhiên, một vị quan cai trị lẽ đã thừa biết rằng trong số đông kia nào có phải toàn là người biểu tình hết. Nầy là người đi làm việc vặt, nầy là người đi có việc cần, nầy là người đi mua đồ ở phố, nầy là cả họ họ tính ở trường về, nầy là người khách đương đi giao mát... Họ có phải đi biểu tình hết đâu. Nghĩ vậy nên mình cũng không nghĩ đến sự cảm ơn quan đốc lý. Nay thấy nói ở Hanoi nhiều bạn đồng-nghiệp đi lấy tin tức ở cuộc bài thị Đồng - xuân mà quan bộ tịnh bắt, mình mới sực nhớ lại mà cảm ơn quan đốc-lý Levigne không [illegible] nào. Vì nếu ngài chơi theo kiểu ngoài Bắc mà cho bắt mình, thì mình mới tương như chi hà !

Mình lại còn nhớ lại một lúc nọ, có cuộc tiếp rước một vị toàn quyền mới ở phủ Khâm-sứ, đức Bảo-Đại cũng có qua dự cuộc tiếp rước nầy. Khi ấy Ngự giá chưa qua cầu Trường tiền nên có lính cầm cầu, ở mỗi đầu cầu, mấy viên sơn đầm với viên cỏ vuốt rất đúng giữ trật tự. Mình đến xin phép cho xe mình qua cầu, vì còn hơn 15 phút nữa Ngự giá mới qua. Viên cầm trả lời :

— Không được.

Mình đức cái «cái» ra cũng vô hiệu. Mình nghe nói ở trong Saigon nhà nước có phát những «coupe-file» cho các nhà viết báo. Cái «coupe-file» là một thứ cái, như nghĩa nó nói, cho phép người nào có cái ấy được đi lại những chỗ mà sự giao thông không được tự do, hoặc đi ngang qua một hàng lính v. v.. Nhưng đã biết vậy, mà nếu mình nắm cái «coupe file» trong tay mà gặp phải các người lính trắng không chịu cho đi thì mới sao ? Và không cho đi, còn lí, chớ họ chơi kiểu như cái «cau ngoài Bắc» vừa rồi bắt cổ vô bót thì mình mới tương như chi hà ? Vì vậy nên tuy ở Trung-kỳ chưa thấy phát «coupe-file» nhưng thật tình mình cũng muốn có thứ ấy mà càng muốn hơn nữa mong sao cho trên là nhà cầm quyền cai trị, dưới là quan lính có trách nhiệm gìn giữ trật tự ở các nơi đô hội, đừng làm càng dân mà thôi.

Lạc-nhân

Các nhà báo ngoài Bắc phản đối sự phóng viên bị bạc đãi

Chiều 31 Mai 1937 tại báo quán HÀ THÀNH THỜI BÁO có cuộc hội nghị của đại biểu nhiều báo ở Ha-noi, để bàn về chuyện những phóng viên đã bị cản trở khi đang làm phận sự, và đã bị bắt giữ tại sở Cẩm và sở Mật thám mấy giờ trong nhịp bắt thị Hanoi mới rồi.

Hội nghị phản đối câu nói ông Cầm Fabiani không cho nhà viết báo đến các đám tụ hợp, và lời xin mạ các phóng viên của một nhân viên sở Mật thám, và của người Tây Barbavelle bán thịt tại chợ Đồng-xuân.

Hội nghị cử một đoàn đại biểu 7 người đến yết kiến quan Thống sứ để trình bày những việc kể trên và xin để cho các nhà báo được tự do làm việc phận sự.

VIỆC CỨU TẾ Ở THANH-HÓA

Tại sao dân còn ta thán ?

Trong lúc kinh tế eo hẹp, chánh phủ trích các công quỹ lấy một số tiền 90.000$ để giúp dân Thanh-hóa, trong khi mất mùa; lại mượn nhà ngân hàng 50 000$ để cho dân vay lấy lãi rất nhẹ 6%. Nhân dân rất cảm ơn.

Thế mà có nơi, dân còn ta thán, vì những cớ sau nầy :

1°) Chính phủ vì dân đói, muốn cho dân có việc làm trong khi tàng thiếu nên mới đặt ra việc đắp đường. Thế mà các quan phủ, huyện cứ tính suất đinh chia phần đất, lý dịch bắt buộc dân nếu, ốm đau hoặc bận việc gì, cũng phải có vợ con đi thay. Nên dân đi làm xâu không chịu nổi sức. Đến khi tính công giả tiền, chẳng được bao nhiêu, không đủ cơm ăn.

2°) Khi giả tiền, dân bộ không được biết. Quan trả cho lý dịch nhận ; bọn nầy lại tìm cách ăn bớt. Như ở làng Lang thôn, huyện Yên định, dân đi đắp đường hơn 1 tháng, quan phát cho 26$. Lý trưởng đem về, nếu chia đều cho cả dân hộ là 261 người, tính mỗi người được gần 0$13; lý trưởng chỉ phát cho 188 người đi đắp đường, mỗi người chỉ có 0$12. Hiện người làng ấy đã kêu việc nầy tại huyện, mà chưa thấy xét.

3°) Về việc cho nông gia ở Yên-định vay tiền mua lúa giống, mỗi mẫu ruộng được vay 1$ Nhưng muốn được vay, còn phải chịu nhiều cách phiền phí. Như làng Lang thôn, huyện Yên định, vay được 185$, phải lễ trước 5$! Làng Bồi-ân (Yên định), người nào vay được tiền, cũng phải trừ 2 hay 3% để lễ... Còn nhiều làng khác, tương tự như thế.

4°) Về việc khất thuế lưu động, quan Công sứ Legrèze đã nói rõ trong kỳ hội đồng Công ích. Thế mà dân không được biết lo chạy tiền để làm lễ xin cất bằm khất thuế lưu động !

Cuộc nông - gian tỉnh Nghệ

Một cái đập 4 triệu rưởi bạc, phải dùng đến gần 10 triệu công thợ — Một công-trình kiến-trúc sáu năm mới hoàn thành

Như chương trình đã định, lễ khánh thành cuộc dẫn thủy nhập điền tỉnh Nghệ-an đã cử hành ngày 2 Juin. Lúc 5 giờ 45 sáng ngày 2-6 tại ga Phủ-Diễn đã có 2 chuyến xe lửa riêng từ Nam ra và từ Bắc vào. Trên chuyến xe riêng ở Bắc vào có quan Toàn quyền Brévié, quan phó Toàn quyền Nouailletas, quan Tổng sứ Bắc kỳ Châtel, cùng các quan chức tùy tùng và các đại biểu báo giới Bắc kỳ; trong chuyến xe ở Nam ra có đức Bảo-đại, quan Khâm sứ Trung kỳ Graffeuil, các quan tùy tùng, nhiều quan Thượng, các nhân vật và các đại biểu Trung-Nam kỳ. Một đoàn xe hơi hơn một trăm rưởi chiếc từ Phủ-Diễn bắt đầu chạy về Đô lương là nơi cử hành lễ khánh thành, và cũng là nơi mà quan Toàn quyền sẽ tháo lũ một cái đập lớn nhứt ở Đông dương tốn đến 6 năm kiến trúc, 4 triệu rưởi bạc, 970 vạn công thợ.

Vậy mong quan Công sứ và quan Tỉnh nghiêm cấm những đều những tệ kể trên.

Lời kêu trên thực hư thế nào, nhường quyền cho nhà đương cuộc minh xét.

NÔNG DÂN

Quan Khâm-sứ Graffeuil đọc diễn văn

Trước đập Đô lương có thiết một cái rạp lớn lợp tranh để tiếp các quan khách. Khi các quan đã an tọa, quan Khâm sứ Trung kỳ Graffeuil đọc bài diễn văn dầu, cảm ơn quan Toàn quyền đã đến dự lễ khánh thành một công trình vĩ đại chứng cho sự thực hành của cơ khí người Pháp khi nào cũng đem giúp ích cho đời sống của dân quê Annam... Ngài khen ngợi các nhà kỹ sư, các ông thầu khoán... tất cả các người đã có công trong cuộc đắp cái đập Đô lương nầy, vì nó sẽ tưới nước cho 85.000 mẫu tây ruộng. Và bao giờ đã có nước thì cũng cần phải biết cách dùng nước... Phải giáo dục dân quê... Phải tìm cách trồng tỉa thêm thứ khác, không chỉ trồng độc chiếc một thứ lúa... Rồi ngài nói đến vấn đề vệ nông liên đoàn.

* * *

Diễn văn quan Thượng Nguyễn khoa Kỳ

Quan Thượng thơ Xã dân Kinh tế Nguyễn khoa Kỳ nối lời quan Khâm sứ mà đọc một bài diễn văn khác bằng quốc ngữ.

Đầu tiên quan Thượng dẫn nhiều câu của hiền triết phương Đông để chứng rằng nghề nông ở nước ta là gốc ; rồi theo thuyết «ngũ hành» ngài lại nói không có nước thì không có cây... Vì vậy mà cuộc dẫn thủy nhập điền là một việc rất quan hệ cho cái đời sống của nhân dân. Ngài nhắc lại tình hình tỉnh Nghệ khi ngài còn trấn lý tỉnh nầy, trong lúc nhân dân đói khát vì hạn... Ngài lại kể chuyện nông giang ở Tuy hòa, Thanh hóa... Ngài mong rằng nhân dân Nghệ-Tịnh nên nhìn nhận công việc vĩ đại mà nhà nước đã làm để khỏi nghe lầm lâm bậy như trong mấy năm rối loạn (1930 - 31). Ngài nói đến cái cảm tình cần có của hai dân tộc Pháp-Việt để mưu một nền kinh tế cho vững vàng, tức là hạnh phúc đó. Cũng vì cớ ấy nên đã thiết lập ra bộ Xã dân Kinh tế...

* * *

Sau quan Thượng Kinh tế đến quan Thanh tra Công chính Đông dương Gassier đọc diễn văn. Diễn văn nầy văn chương rất chải chuốt lại kể rõ bao nhiêu công khó để lập thành cái đập Đô lương là một công trình vĩ đại ở Đông dương.

Đoạn, quan Toàn quyền Brévié đọc bài diễn văn cuối cùng. Quan Toàn quyền muốn nhân lễ khánh thành lớn nầy, có cả đại biểu khắp trong cõi Đông dương đến dự, mà đọc một bài diễn văn về chính sách cai trị của ngài và nói đến tất cả các vấn đề hệ trọng hiện thời ở Đông dương.

Các bài diễn văn nầy đều có máy vô tuyến điện truyền thanh ra khắp cả cõi Đông dương.

Xem số báo sau : Sẽ trích đại đoạn bài diễn văn quan Toàn quyền Brévié.

TIN THẾ-GIỚI

Đức, Ý muốn cho cuộc nội chiến Tây-ban-nha lan rộng ra

HẢI QUÂN ĐỨC BẮN PHÁ THÀNH ALMEIRA

Londres, 1er-6 — Như tin đã đăng trong số trước, khi 17 giờ hôm 29 Mai, hai chiếc máy bay của Chính-phủ binh dân Tây-ban-nha bay ngang qua Ibiza bị chiếc tàu «*Deutschland*» của Đức bắn. Hai chiếc máy bay kia nếm trả 12 quả bom.

Vì thế mà sớm mai hôm thứ hai, năm chiếc chiến hạm Đức đậu cách xa bờ biển 12 cây số bắn vào thành Almeira trên 200 phát súng.

Quân Chính-phủ binh-dân Tây-ban-nha ở trên bờ nghênh địch, cũng bắn trả lối 60 phát súng đại bác, và hình như đã bắn trúng một chiếc khu trục hạm của Đức.

Hạm đội Đức ngừng cuộc bắn phá hồi 6 giờ 50 phút và xả khói mà một đàng ẩn núp mà chạy về phía Mélilla, dọc đường gặp mấy chiếc tàu nhỏ của Chính-phủ binh dân, đang lo vớt những thây lính phục của hải quân giặc đặt ở ngoài khơi, chiến hạm Đức cũng xả súng bắn.

Tính ra trong cuộc chiến hạm Đức bắn vào thành Almeira, có 19 người chết, 155 người bị thương, 59 nóc nhà bị tàn phá, còn bao nhiêu nhà khác cũng đều bị hư hại ít nhiều cả.

DƯ LUẬN ĐỨC TỎ VẺ MÃN NGUYỆN

Berlin, 1er-6. — Sau khi năm chiếc chiến hạm Đức bắn phá thành Almeira dư luận Đức tỏ vẻ mãn nguyện hết sức.

Báo *Berliner Lokal Anzeiger* viết : «Bắn k đng khi nặng nề đã rán Âu-châu làm cho ai tin họ phải lo sợ rằng sẽ có cơn giông tố to, để nhờ cách đối phó mau lẹ và quyết liệt của Đức làm tiêu tan... Lòng dân Đức đã mãn nguyện vì hay tin đã trả thù.»

NỘI VỤ RA TRƯỚC HỘI QUỐC-LIÊN

Genève 1er-6. — Chiều tối thứ hai, Chính-phủ Valence đã gởi cho ban Tổng-thư ký H. Q. L. một bản thông điệp, bày tỏ vụ chiếc Deutschland bị công phá và vụ hải quân Đức trả thù, bắn phá thành Almeira.

Chánh-phủ Valence có chỉ rõ cách hành động mờ ám, phi pháp của chiếc Deutschland, vì chạy về đậu trong hải cảng Ibiza do loạn quân chiếm giữ, chiến hạm đó đã làm trở ngưng công việc thám thính của phòng của không quân Chánh-phủ. Cách đây không lâu, viên Thủy-quân đề đốc thống lĩnh hải quân Đức trong Địa-trung-hải có gởi thư cho nhà đương cuộc ở Valence hay rằng : Những máy bay nào bay ngang trên các chiến thuyền Đức sẽ bị thấy thì xả súng đại bác bắn.

Quả thiệt, sớm mai bữa 29 Mai, hai chiếc máy bay của quân Chánh-phủ bay đi dọ thám tình hình trong hải cảng Ibiza đã bị chiếc chiến hạm Đức Deutschland bắn trước nên lọ phải tự vệ, liệng bom đối phó.

Hải-quân Đức trả thù, tới bắn vô Almeira trên 200 phát súng đại bác, phá nát 30 nóc nhà, giết hại 19 người.

Chánh phủ Valence kết luận rằng mình ngờ thấy tình thế đặc biệt nghiêm trọng, khó khăn nên đã trình nội vụ cho ban Tổng-thư-ký H. Q. L. và xin thông báo cho các nước hội viên đặng rõ.

ĐỨC RA KHỎI ỦY BAN BẤT CAN THIỆP

Londres, 1er 6 — Chiều hôm qua đại sứ Von Ribbentrop đã gởi cho ông chủ tịch Ủy ban Bất can thiệp một bức thư đại ý rằng :

Sự vụ không quân của Chánh phủ Valence liệng bom, công phá chiếc chiến hạm Deutschland, Chánh phủ Đức sẽ không tham dự cuộc kiểm soát quốc tế và cũng không dự các phiên nhóm của Ủy ban Bất can thiệp nữa.

Quả thiệt, trong phiên nhóm của Ủy ban cử hành bữa qua, thứ hai, người ta thấy vắng mặt hai đại biểu Đức.

THÁI ĐỘ CỦA Ý

Rome, 1er-6 — Nhà đương cuộc Ý tuyên bố tán thành việc hải quân Đức bắn phá thành Almeria

Barcelone, 1er-6 — Hôm thứ hai Chánh phủ tự trị xứ Catalogne có bản thông cáo rằng chiếc tàu *Ciudad de Barcelone* bị một chiếc tàu lặn của Ý phóng ngư lôi ở ngoài khơi, ngang Mai rat, cách xa phía bắc Barcelone 60 cây số ; chiếc tàu ấy chìm, 50 người chết đuối.

Londres, 1er-6 — Đồng thời với Đức, chánh phủ Ý có gởi cho Hội đồng Bất can thiệp một bức thư nói rằng chưa nhận được những sự bảo đảm chắc chắn thì Ý không dự cuộc kiểm soát quốc tế, cũng không phái đại biểu dự vào Hội đồng.

Trong phiên nhóm của Hội đồng hôm qua, cũng không thấy mặt đại biểu Ý

(Xem qua trang 3 cột 6)

Báo nghỉ 1 kỳ

Nhân lễ Quốc-Khánh (mồng 2 tháng 6 ta), nhà in nghỉ, báo nghỉ 1 kỳ, Số 1069 đến ngày 12 Juin mới ra.

https://tieulunhopto.org

Có nên làm cho xứ Đông-dương...

(Tiếp theo trang 1)

Thế là dầu nghề nông cũng cần phải công nghệ hóa.

Về thuyết thứ hai, các xưởng công nghệ sở dĩ xảy ra những tấn kịch đình công, là vì công nghệ chưa tinh xảo, thua kém nước ngoài, tiêu lưu không được mạnh, nên công thợ quá rẻ; gia dĩ công nghệ chưa mở mang nhiều, phần đông không có chỗ làm, sanh ra nạn thất nghiệp. Muốn cứu cái nạn ấy, duy có ngăn hàng ngoại hóa không cho tràn vào mà cổ lệ công nghệ trong xứ cho nhiều thêm, cho tấn tới thêm, tinh xảo hơn công nghệ nước ngoài, như vậy những vật phẩm chế tạo, được tiêu lưu nhiều (không dùng ngoại hóa thì nội hóa tiêu rộng hơn lên) mà công xưởng có lợi; công xưởng mở rá nhiều thì người thất nghiệp có chỗ dung, tự nhiên không có cái nạn lộn xộn trên.

Vậy muốn không có những tấn kịch thất nghiệp và đình công, càng nên làm thế nào cho nền công nghệ xứ nầy phát đạt thêm lên.

Nay nói «xứ Đông dương không nên khoách trương công nghệ» thật không khác gì nhân vấp mà bỏ chưn, nhân nghẹn mà bỏ ăn, có phương ngại cho nền kinh tế và sanh mạng ở xứ nầy không phải là ít.

Đối với những lời thuật của đại sứ Godart, ký giả vẫn nhận là phần nhiều rất đúng với thực tế xứ nầy. Duy độc chiếc câu «không nên khoách trương nền công nghệ cho xứ Đông dương», ký giả xin mạnh dạn mà cho là «một đều sai trong trăm ngàn đều nhầm của một bậc tri giả.

MINH-VIÊN

HÀNG BIẾT NÓI

Của Viên-Đăng

(Tiếp theo số 1067)

« Tôi đã bảo với họ, sự sau nầy cụ cai điền không được đi, họ cứ nài xin đi, xin làm ảnh, bây giờ ảnh làm rồi thì để giả ảnh lại ». Thư ký nói thế rồi đi lục ảnh đem ra, trong đám đó vì đã thất vọng không được đi, họ làm gài lý sự, ông cai phải điền dinh, làm giấu giếm với thư ký, rồi đi mở tủ lấy ra hai xấp dài tiền trình nói dịu dàng rằng: « vì chuyến nầy số tôi lấy đây cũng thừa rồi, anh em giữ ảnh đem về để đi chuyến khác, khi nào có mộ nữa tôi sẽ lấy, thôi đây tôi cũng đền cho mỗi người năm hào».

Tưởng là yên chuyện, mà ra ông có lượng, chờ kỳ thật ông có mất gì, làm ảnh chỉ hết 0$50 mà số tiền họ đưa cho thư ký ông 1$00 kia. Vậy có người còn cho ông là nhân nghĩa thẳng thắn, có biết đâu cái mặt thật nó khác, ông truyền lại không lấy là tại không lo được cái số hơn nữa như những người ông đánh « aplo », như tôi, mà thư ký đi sau đã khen là nhỏ cối mà rắn chắc!

Xong cuộc vi-dit ông cai mộ, ông truyền hết thảy những người ông đã tuyển được vào nhà trong, ông hiểu dụ:

— Anh em tôi tuyển lấy đây, là tôi đã xem xét kỹ, thật khoẻ mạnh không hay yếu đau, vậy bây giờ đi đốc-tờ khám để tiêm thuốc, rồi quan trình điện Sở, tối nay ngủ tại nhà tôi đây, sáng mai cơm nước sớm rồi ra Phòng.

Ai nấy tỏ bộ vui vẻ vâng ran, rồi ông lại nói tiếp:

— Anh em có ai mất tiền gì cho thư ký tôi, thì cứ nói đi (?). Tôi đây đối với anh em đi mộ không có làm sự như vậy? » chẳng có khi ra Phòng họ hỏi mà nói thì lại bị đuổi tuốt luốt về, không được đi.

Ai còn lạ gì cách rào đón của ông cai, mà anh em thì thư ký đã dặn, không được hở hang gì cho ông biết, ông sẽ đuổi ra ngay. nên cũng nói không có, ông lại căn dặn lại:

— Vậy hễ ra Phòng có ai hỏi thì cứ nói thật như vậy thì được yên mà đi, anh em cũng biết lúc kinh tế khủng hoảng nầy, được mộ sang Tân thế Giới, có việc làm, cơm nuôi, lương tháng 10$00, thật bằng thông, kỳ, phân tập sự ở ta chớ chẳng không.

Ông vui vẻ nói thế rồi gọi thư ký bảo đưa chúng tôi ra nhà thương.

Theo thư ký ra nhà thương, anh em cân đo, thư ký biên vào giấy danh sách để khám dốc tờ đâu đấy xong, chờ một lúc thì nghe nói quan thầy thuốc đến, thư ký gọi chúng tôi vào cả trong một cái biên nhà, cởi quần áo ra để vào khám.

Trong một cái phòng khám nhỏ hẹp, bên trong có cái bàn để những cái lọ ống thuốc gì, có hai người infirmiers ngồi đó, bên ngoài thì cái ghế quan thầy thuốc ngồi, trông ngài xương xương người, bé nhỏ, mắt sâu, lông mày đen kịt, mà cái mồi của ngài nó không như tây. Ngài tuyển rất kỹ, nghe trước ngực, nghe sau lưng. bẹo da bụng, xem ngọc hành, xem hai lòng bàn tay, rồi bắt ho thở, bắt đi lại hai vòng trong cái phòng đó để ngài ngắm, ngài vẫy tay lại chỗ bàn tiêm thuốc có hai thầy ngồi cầm ống tiêm sẵn, chích ở cánh tay ba mũi, sau lưng một phát tiêm, chả hiểu là thứ thuốc gì, tiếp nghe tiếng «xuy vãng» bên ngoài thì chúng tôi ra vận quần áo. Ấy đàn ông thì thế, còn đàn bà thì không biết họ khám thế nào, mà người nào lúc ra họ cũng trông nhau cười tủm tỉm.

Xong cuộc khám, «độc tờ» ra ngoài, người này hỏi thăm người nọ, kẻ được thì tươi cười, người không được thì buồn. Nghĩ thật «đói thì đầu gối phải bò», tôi thấy người mình nay khác hẳn mười mấy năm về trước, coi sự bỏ nước đi ra ngoài lấy làm vui thích. Trong đám đi mộ, anh em hỏi thăm nhau, có người trước đi lính làm «suất đội» được sắc bát phẩm nói:

(Còn nữa)

Lý trưởng phù thâu, bị bắt được quả tang

Nguyễn-Chí, lý trưởng làng Vân-tường, tổng Phú-phong, huyện Bình khê (Bình định), từ làm lý trưởng, nhiều dân trong làng, ai nấy đều lấy làm căm tức, nhưng không dám hở môi. Mới bửa 19-5-37 đây, quan Huyện quyền đò xét, biết rỏ ngọn điên của anh ta, thình lình đến trường thâu thuế làng Vân-tường, xét bắt được quyển sổ tay, trong có biên các số bạc phù thâu. Việc đã rành rành, y không chối cãi được, tức thời Ngài thâu đồng triện giao cho người khác thâu thuế và hứa sẽ bẩm Tỉnh, Tòa làm án nặng.

Quan trên lưu tâm trừ mối tệ ấy, dân lấy làm hả lòng.

Các bác hương lý khác nên trông đó làm gương!

DÂN

XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

Cuộc xổ số Đông-Pháp phát-hành lần thứ I, về năm 1937, cả thảy 900.000 vé, mỗi vé 1 đồng, chia làm 3 série: Lào, Cao-man và Trung-kỳ, mỗi série 300.000 vé. Nơi xổ định ở Hanoi theo ngày sau nầy:

7 Mars, 25 Avril, 13 Juin 1937

NHỮNG LOTS:

1 lot	6.000$	6.000$
1 »	4.000.	4.000
10 »	1.000.	10.000
100 »	100.	10.000
800 »	50.	80.000
6.000 »	10.	60.000
6.712 lots		120.000$

Liền sau khi xổ série Trung-kỳ sẽ xổ 5 số lớn:

1 lot	100.000$
1 »	40.000
1 »	20.000
2 »	10.000

Vé nầy đã bán ở các công sở, các nhà đại-lý như trước

VÌ THÔI MUỐN BÁN

Muốn bán 2 camions CHEVROLET 2t500 modèle 1936 1 camion FORD V8 48 1936, 1 camionnette ROCHET SCH, 1 torpédo RENAULT 6cv, 1 torpédo FIAT 501. Những xe kể trên vẫn chạy, máy và bộ đều tốt.

Hỏi HONG-KY ở HATINH hoặc HONG-KY ở VINH

Xho chuyện.

Paris 28 Mai. — Theo tờ trình của các đại biểu Đông-dương đệ ấy ban quốc tế xét về vấn đề cao-su, thì năm 1936 tại xứ ấy có cả thảy 75.759 mẫu tây trồng cao su đã có hoa lợi. Năm 1935 chỉ có 70.139 mẫu thôi. Và người ta nói chắc rằng năm nay 1937, trong số 127 146 mẫu tây trồng cao-su thì có thể tới 105.000 mẫu tây được hoa lợi.

Năm 1936 xứ Đông dương sản xuất được 41 435 tấn cao su, đối với 29 137 tấn năm 1935 và 19 586 tấn năm 1934. Về năm nay người ta đoán tất sản được 50 000 tấn (*Trang-Bắc tân văn*).

Theo báo «Saigon» ra ngày 1er juin: sáng hôm qua (30 5), tại Dépôt xe điện Gò-vấp có phát giác ra một vụ trộm sắt. 55 sắt bị mất trộm có cả thảy 225 kilo.

Cũng trong bửa ấy, tại một bãi sắt Ang-lê ở Phú-mỹ cũng bị trộm nhiều ống sắt giá đáng chừng 100 bạc.

Theo «*Đông-pháp*» ngày 3 Juin, sáng hôm nay (2 juin ?) bà Ủba ở Hanoi đem một nghìn đồng bạc đi sang Gia-lâm mua bắp; giữa đường bị một bọn cướp mấy đứa cản xe lại cướp sạch! Bà liền có cảnh sát, nhưng tìm chưa ra bọn kia.

Cũng theo «*Đông-pháp*» ngày 3 Juin, người Nùng tên là Thong-seng-Phan ở Moncay (Bắc-kỳ) đã có vợ 10 năm nay, sinh được 4 con: 2 trai, 2 gái. Gần đây y nói dối vợ là đem con đi ở chỗ nầy chỗ kia, chứ thiệt ra y đem bán qua Tàu cả. Đến khi hết con, anh ta loan phỉnh chị vợ qua Tàu để bán nữa, may phước chị vợ biết, trốn không chịu đi, rồi đến trình nhà chuyên trách.

Tên Nùng nầy hiện đã có giấy truy bắt. Hãy là chuyện kỳ!

Thuốc ĐỎ MẮT thật hay, mỗi bao giá 2 xu, ở xa mua 1,2 bao trả bằng tem. THANH-PHONG Tam-kỳ

Được hoan nghênh hơn hết các thứ MỦ

Chỉ có mũ marque (Tricolore-Eléphant) của hiệu:

Tân-Hưng

8 bis, phố Hàng Gai — HANOI

Đã được các ngài (Trung-Nam-Bắc) để ý hoan nghênh hơn vì đẹp và tốt.

Buôn bán

Chỉ nên buôn các thứ hàng đã có tiếng nhiều và chắc chắn bán chạy.

NHƯ:

DẦU KHUYNH-DIỆP
KẸO KHUYNH-DIỆP
DẦU BA-CÔ
KÍ-NINH NHÀ-NƯỚC
KEM VÀ PHẤN TOKALON
THUỐC ĐÁNH RĂNG ROSEMAIL
CÁC THỨ THUỐC HIỆU NHÀNH-MAI V.V...

Mua buôn, làm đại-lý, hỏi tại:

HIỆU VIỄN-ĐỆ
Ở Bến-Ngự HUẾ

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Một cuộc diễn thuyết

Tối nay, 8 Juin, đúng 9 giờ tối, hội Quảng-trị sẽ tổ chức một cuộc diễn thuyết tại nhà Dân-biểu đường Jules Ferry. Diễn giả, ông Phan-văn-Anh, luật khoa cử nhân sẽ nói về «Học sinh Việt-nam thuở xưa và ngày nay» (L'étudiant Annamite d'autrefois et d'aujourd'hui». Diễn giả đã nói về vấn đề nầy tại Hanoi. Cuộc diễn thuyết tối nay sẽ do quan Thượng thư bộ Lại chủ tịch.

NGHỆ-AN

Bị vu oan vì mối hiềm

Trần xuân Đào, ở làng Dương phổ tổng Nam kim, huyện Nam đàn, năm 1929 cùng dân làng đồng đơn kêu quan trên về khoản lý hào chiếm đất, được quan trên lấy hơn 100 mẫu đất ruộng công quân cấp cho đồng dân. Dân được đất ruộng thì thỏa lòng, còn tụi phú hào lại thù oán về sự thất lợi ấy. Nhân lúc phong trào xôn xộn, có kẻ mật báo quan trên rằng: Trần-Đào tàng trữ giấy má quan hệ... Quan Đốc, quan Huyện về xét, nhưng không có vật gì.

Tháng 3 năm ngoái, hương bộ Võ Hòa từ điều, đồng dân cùng cai phó tổng bị, bảo Trần-Đào làm hương bộ, quan trên đã phát bằng cho Đào làm việc, thế mà lại Bách-Vinh, Võ-Lương vì cớ hiềm thù trước (mất đất ruộng), rủ rịp vu cáo Trần-Đào... Lúc đó huyện đã xét và hầu tỉnh rằng tụi kia kiện gian không có bằng cớ, nhưng thấy Tỉnh sức về bảo người khác mà không thấy nói bỏ Trần-Đào vì lẽ gì, nên đồng dân hơn 70 người đã hai lần ký đơn kêu Tòa nguyên lưu Trần-Đào.

Sang tháng 5 ta, lại thấy quan Đốc cùng quan Huyện về làng đòi dân ra đình, rồi quan đem ra hai bản giấy: một bản viết chữ «thuận», một bản nữa viết hai chữ «bất thuận», quan bảo dân: ai thuận Trần-Đào làm Hương bộ thì ký tên vào bản «thuận», ai không thuận thì ký vào bản «bất thuận», nhưng đến bản cùng thì không được ký (dân bản cùng ký đơn nguyên lưu hơn 30 người).

Lúc ấy chữ ký có 26 người đi kiện và 5 người về phe đi kiện ký bất thuận đã chánh, lại có 6 người sắc bảo trước đã ký bảo Trần-Đào, nay cũng ký bất thuận. Kết quả số bất thuận trước sau được 57 người, toàn phe đi kiện; còn số thuận, trước sau chỉ còn 52 người, (không kể những người thế đã có ký nguyên lưu, còn đi buôn vắng, và nếu cho thế xâm (bản cùng) được ký thì có lẽ ký số thuận gấp hai số bất thuận).

Xong quan về, chừng một tuần lễ có trát Tỉnh đòi Trần-Đào, đem triện bộ tới Tỉnh để sức giao cho cựu hương bộ Trần-xuân-Sinh nhận làm (Sinh từ rồi mới đến Võ-Hòa, Võ-Hòa từ mới đến Trần-Đào), Trần-Đào phải vâng lệnh trả chức ấy, nhưng Trần-Đào và dân có đơn kêu xin xử vụ kiện ra không.

Mới đây có trát huyện sức cho Trần-Đào và dân làng biết rằng 26 tên ra không, xét ra không có chứng cớ về 6 tên sắc bảo có lỗi nên hạn bất nhứt (vì trước ký bảo sau lại ký bất thuận) nhưng việc đã xong rồi, có hầu sai nữa cũng bảo đi và số cứu nghỉ.

Vụ nầy dân lấy làm lạ.

Dân

HÀ-TĨNH

Tin thêm về câu chuyện nhường đất

Chuyện nhường đất nầy, đăng T. D. số 1062. Nay được thơ ông hiệu trưởng xét rõ sự tích như dưới!

L. T. S.

Trường Cấp tiểu tại Cần-cung làng Tiền-tượng (Kỳ-anh). Năm 1926 tôi đến đây, thấy xung quanh trường có những tấm đất hoang, tôi phát cỏ, cày bừa cho bằng phẳng, rào dậu kín đáo để cho học trò đá banh và tập thể thao. Năm 1928, cố Hương Y (người trong xóm) xin làm nhà ở tấm đất một nửa, còn một nửa để khám trường làm nhà ở. Cố Hương ở là lâu lại bán nhà cho tôi. Bốn xung quanh đều là hoang vu, tôi khai phá ra, chỗ trồng cây, chỗ trồng rau, chỗ tập thể thao...

Từ ngày khai phá và làm chỗ ở lại giờ, kinh dị 9, 10 năm nay không xảy ra gì. Hai năm trước đây, xã Tiền-tượng bảo tôi lấy miếng đất, tôi không chịu lấy, vì tôi không phải định là ở lâu đây, hoặc đổi đi nơi khác.

Năm nay lại nghe với người nói: đất tôi ở là của hàng tổng. Hàng tổng có ý muốn bỏi miếng đất đó để lập vườn cây; nếu tôi hàng tổng ở đây thì phải trả tiền cho hàng tổng để tậu một tấm đất khác...

Vì đất bỏ hoang mới phá, tôi có làm đơn xin quan trên phải khám và xin hàng nhường làm đất công nhà trường.

Nếu xã Tiền-tượng có hàng nhường cho nhà trường thì sự lợi càng ngày càng mở mang càng tiến tới; bây nay nhà trường đương lớp tranh, cũng có ngày lớp ngói, mở thêm lớp học để con em khỏi phải thất học về sau, thì mấy mẫu biết bao! Nay xã hàng bằng lòng nhường, mà lại có thằng nầy thằng nọ...

Vậy mong các phụ huynh hãy lý hiểu rằng việc xin nhường đất bỏ trên là việc lợi chung, (nhường cho trường chớ không phải nhường cho ai) vậy xin bày tỏ ít lời trên để rõ sự thật.

Hiệu trưởng trường Cần-cung

HỒ-VĂN-BÓN

QUẢNG-BÌNH

Ngừa sự đón rước ủy ban điều tra

Ở huyện Lệ-thủy, lâu nay dân tình yên ổn, không có chuyện gì. Nhân trước đây phong trào đón đại sứ Godart ở Quảng-trị lan ra, trong dân gian có người bàn tán — chỉ bàn tán thôi — mà nghe có lính mật thám ở Tỉnh thường đến do thám, định mật bắt một người ở Quảng-trị ra vận động đón phái bộ điều tra sau nầy.

Vì tin đồn ấy dân trong vùng huyện rất kinh ngạc và lo ngại.

Nỗ chuyện

Tin thêm về chuyện «4 con chưa chắc là vợ»

T. D. số 1063 ra ngày 27-5-37 có đăng chuyện người vợ Lê-Tuyển (Quảng-bình) bỏ chồng bỏ con...

Trong hạ tuần tháng 3 ta, ông nhạc Lê-Tuyển là cựu lý Bài Nguyện (làng An xá, huyện Lệ thủy) bị bệnh chết. Ngày 26 tháng 3 ta, Tuyển dẫc hai con lên thăm và xin chịu tang phục cho ông nhạc, thì bị người anh vợ giàng trở, bà mẹ vợ chạy ra nắm đánh Tuyển, nhờ có xóm điềng giải hòa mới êm. Rồi lập tức Tuyển dẫc con đến trình lý trưởng làng An xá là Lê-Huệ, với chánh phó tổng sở tại. Các ông nói: biết vậy thì hãy vậy, không xét xử được.

Lê-Tuyển dẫc 2 con ra về Bồi con để nói chuyện cho thuê hoặc bán nhà bên trước. Ở lại được một đêm, qua bữa sau là ngày 29 tháng 3 ta, độ 10 giờ đêm, trong lúc 3 cha con Tuyển đang yên giấc trên chiếc giường tre, tự nhiên có đứa nào nhẩm tối đến đánh một mồ rất mạnh vào ông chánh trưởng, máu chảy, sưng vù lên, hung thủ chạy thoát tức. Tuyển rên la suốt đêm.

Thế là mùa gặt nầy Tuyển đình ấm gặp đau nằm ở nhà với 2 con nhỏ nói. Tội nghiệp tên dân ngu có cặp cánh ấy!

TỂ SẢN lục đăng

(Xem qua trang 3 cột 1)

Muốn nghe tin tức trong hoàn-cầu được lanh chóng và rõ ràng,
Muốn thưởng thức âm-nhạc của các dân-tộc trên thế-giới,
Muốn nghe những điệu hát cải-lương Nam-kỳ, ca Huế và hát Bắc mà không tốn tiền mua đĩa hát
chỉ nên dùng một cái máy vô-tuyến-điện

PHILIPS hay PILOT

bán tại SOCOA HUẾ

BA THỨ THUỐC MỚI

THUỐC ĐAU BỤNG KINH NIÊN — HIỆU CHỨ THỌ

Trị những chứng đau bụng, ợ chua, sình bụng, no hơi, rặng bụng, ăn không tiêu, và những chứng đau bụng bởi chất vị toan ra nhiều quá mà sinh ra. Một hộp 0$20.

THUỐC ĐỆN TRẺ CON — HIỆU CHỨ THỌ

Trị chứng đện trẻ con bằng cách thoa thuốc nầy vào miệng. Chai lớn 0$20 chai nhỏ 0$12.

THUỐC GHẺ — HIỆU CHỨ THỌ

Trị các thứ ghẻ lở ngoài da, như ghẻ cái, ghẻ phỏng, ghẻ nước, ghẻ hờm, trẻ con lở nơi gò má, bị đẹp gai, mảnh sành vỡ hoặc đâm tay mà lở, và tất cả các thứ ghẻ lở do vi trùng ở ngoài bám vào da, hoặc trong mình có độc mà sinh ra. Hộp lớn 0$20 hộp nhỏ 0$12.

Nhà Thuốc VĨNH-THỌ TOURANE

Sữa
NESTLÉ
hiệu CON CHIM

Sữa Khoẻ Của Trẻ Con
Nhiều Chất Bổ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 3)

QUANG - NAM

Công chuyện kêu tư lịch

Ngày 27 Avril 1937, ở phố Tam-kỳ có trát sức cho các tổng lý, bắt dân đi làm một ngày ở tổng lộ trong phố, tại thành phố Tam-kỳ. Một ngày, thế mà tổng lý lại sức phiếu bắt dân phải bao ngày, không đi thì phải nộp bạc sáu giắt (0$60).

Vì sức tư lịch làm ra lăng, đã trái với tờ thông tư của bộ và Tòa Khâm; lại quan sức 1 ngày mà tổng lý bắt đi 3 ngày, nên dân có tiếng than phiền.

Dân tư lịch

Tự tử hay là sơ ý mà chết?

Ở nhà thương đồ phố Thăng-bình, bữa trung tuần tháng tư có nhận (quên ngày) có một người đàn bà, không rõ tên) ở làng An-xuân, huyện Quế-sơn, tới nằm để được 4 ngày; đến rạng đêm nổi cơn cắt rốt, khát nước, xin nước uống không ai cho, thì bèn rán bò lại nhà ông Ng. Chánh thân lục Chính) ở gần nhà thương, xin nước; ông ấy nói nước hết, đêm chạy không ai nấu. Thì ra đi đâng ngày người ta thấy thây thì chết nằm ở cái hàn trước cửa nhà thương! cái chai xin nước để ở gốc cây sắp trước cửa nhà thương!

Bác phá, quan cho đòi thân nhân thì đến, bắt đề mời quan thầy thuốc ở Faifoo về khám, may nhờ có lý trưởng làng Bà Lâm (làng số tai), thân xếp cho chồng thị $500 nhận về chôn cất. Thị chết để lại cho người chồng một đứa con 4 ngày rất tội nghiệp!

Việc sinh đẻ là việc nguy hiểm cho tính mệnh người đàn bà, mà chăm nom cơ sinh, đến không có nước uống, thì giếp bề bình thế nào? X.

QUẢNG - NGÃI

Sau vụ tù tuyệt thực, lại còn hai chánh trị phạm bị đày nữa

New T. D. số 1060 ra ngày 29-4-37 đã đăng, về vụ phạm nhân tuyệt thực đã xin quân đài ông, ân đài lắm, kết án 6 người bị đày đi Ban-mê-thuột, trong có Lê Lọc không rõ đi đâu. Thì nay được tin Lê-Lọc đày đi Nha-trang.

Lại ngày 16-5-37 cũng cha thấy 2 chánh trị phạm bị đày đi nữa: Một là Nguyễn-Hiền, đày đi Ban-mê-thuột, bị cáo về sự nhịn ăn 7 ngày để buồng tang với bạn đồng tù; một người nữa là Trần-kỳ. Khi đi y đi Nha-trang, vì có bị nghi rằng lén về nhà trong lúc đi làm xâu, và xét đục cho ăn . . Người sau nầy án chỉ một năm. P. V.

CHƯ TÔN!
ai muốn ngăn ngừa cho thân
CHO KHỎI ĐAU
HƯỚT LÀ
Khan cổ, đau đớn giọng, yếu tim, đau phổi
thì chỉ có ngậm THUỐC HƯỚN
VALDA
Hơi thở đã thơm mà lại được Khỏi lo cảm mạo thương hàng Dầu có thở hít buồi bậm dơ dáy hay là có vật độc.
Thì cũng Khỏi lo đau
Còn có đau: Sổ mũi, Khan cổ, Khan tiếng, nóng lạnh cũng là ho thì cũng cứ dùng THUỐC
PASTILLES VALDA
ngậm thơm hơi tốt lắm
Nhớ phải nhớ mua thứ thuốc đã mới linh nghiệm
Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ
VALDA
MỚI THIỆT PHẢI

Nắng mùa hạ!!
Ai nghĩ đến nắng mùa hạ thời tất cũng nghĩ ngay đến áo mặc mát. Vậy muốn được kiểu đẹp giá rẻ xin mời ngay lại hiệu:
AN - THÀNH
mà xem có đủ các thứ áo chemisettes kiểu mới: Chemisette col moderne, 1$00; Elégant e Floral e 0$80; Elégant col élastique, 0$90; chemisette Avia 0$90; maillots Sport 0$45; 0$35; 0$25; giầy trắng đế crêpe đen hiệu Chin-Khoa 1$50; hiệu Con Ngựa 1$30. Lụa rội hoa có từ hạng 0$50, 0$60, 0$70, 0$80, 0$90. Tussor-soie rất đẹp 2$00 một thước, may một bộ quần áo tây chỉ hết có 3$60.
An-Thành
41 Rue de la Soie HANOI

Tin thế giới

(Tiếp theo trang 1)

THEO DƯ LUẬN PHÁP, CHÁNH PHỦ VALENCE KHÔNG CÓ TỘI LỖI GÌ HẾT RÁO

Paris, 1er-6. — Theo tin tức nhận được ở đây thì chiến Deutschland không thể viện lẽ gì, hoặc về cuộc kiểm xét quốc tế, hoặc về sự lấy than cắt, lương thực mà tới cảng ở Iviza.

Quốc-đảo Baleares vốn do hải quân Pháp kiểm xét. Người ta, theo hiệp ước hỷ hết tại ấy bao hết cả thảy, thì chiến hạm Đức tham dự cuộc kiểm xét quốc tế phải chạy qua các hải cảng bên xứ Algérie để lấy than nước, lương thực. Chiến Deutschland chạy vô hải cảng Ibiza lại không báo tin trước cho nhà chuyên trách ở quốc đảo Baleares biết, rõ ràng đã vi phạm luật hàng hải về nhiều khoản.

HUẾ-KỲ ĐỐI VỚI VỤ BẮN PHÁ ALMEIRA

Washington 26. — Ở Washington, người ta rất để ý đến vụ chiến hạm Đức bắn phá Almeira. Đại sứ Tây-ban-nha có đến yết kiến ông Hull, người giao tiếp trưởng Huê kỳ, nói rằng vụ bắn phá ấy thật là vi phạm điều luật quốc tế.

Ông Hull lại cũng có tiếp đại sứ Đức, tỏ ý mong rằng Đức sẽ có cách giải quyết hòa bình vụ lôi thôi ấy.

Nhiều thượng-nghị-viện phản đối vụ bắn phá Almeira. Rất nhiều nghị-viện yêu cầu thi hành luật trung lập đối với Đức, nếu Đức cứ hoạt động hoài.

Máy hát
DOUBLUS - VICTROLA
Đĩa hát VICTOR, là những hiệu danh tiếng nhất

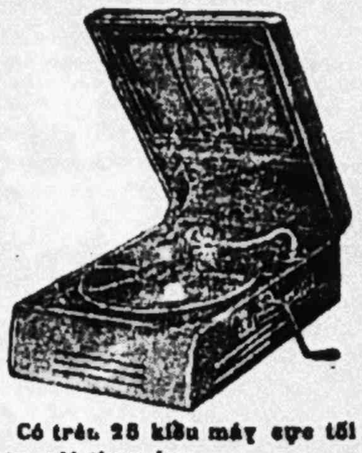

Có trên 25 kiểu máy cực tối tân, giá thực hạ.
Có đủ hiệu đĩa hát Nam Trung, Bắc, Tây, Tàu, Nhật bản, Lào, Cao miên, qui-ngài mua máy hát hoặc đĩa hát gởi Contre-Remboursement, khỏi chịu cước phí.
LE-VAN-TAI
Agent exclusif des Disques et Phonos
82, Rue Georges Guynemer
SAIGON

Cuộc phát phần thưởng của trường Đông - Khánh

HUẾ. — Chiều 9 tháng 5 năm 1937 tại vườn Bảo-hòa có cuộc phát phần thưởng cho học sinh trường Đông-khánh.

Có nhiều trò vui do sở học sinh trường ấy biểu diễn.

Hội-Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư-bản chiếu theo nghị-định ngày 12 Avril 1926
Vốn của hội đã đóng được là:
1.000.000 lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp
Hội-quán 7, Avenue Edouard VII Thượng-Hải
Quản-lý cuộc Đông-pháp 26, đường Chaigneau Saigon
SỐ TIỀN DỰ THÂU TỚI NGÀY 31 DÉCEMBRE 1936: 2 022.048$37
(số bán cổ Đông-Pháp mà thôi)
TIỀN CHO VAY TRONG CÕI ĐÔNG-PHÁP
để đảm bảo số tiền đóng vào hội kể trên đây: 2.124.288$78
Xổ số hoàn vốn cho phiếu Tiết Kiệm mở ngày 26 MAI 1937
Chủ-tọa: Ông SEITERT Quản-lý nhà Pháp Hoa ngân hàng SAIGON
Dự-kiến: Các ông HOÀN-TUẤN và VAN-BA-PHƯỚC

Số phiếu	Người chủ phiếu	Vốn phiếu
	Cách thức P	
	Những số ở bảng xổ ra: 1186, 419, 2038 Phiếu được hoàn vốn:	
1186	Ông LÊ DINH-THUẬN ở nhà thương TOURANE	400$00
3419	Bà PHAM-THỊ-MẠO ở Tân Lân SOCONG	500 00
2038	Phiếu chưa phát hành	
	Cách thức số 2 — Bộ số 1279	
	Trong hạng bộ nầy có phiếu: 5997, 17167, và 9239	
	Phiếu được hoàn vốn:	
5997	Ông VUONG-BINH-TAM Cán sự ngạch Kiểm-lâm ở KIENRÈAP	500$00
17167	Phiếu Vô-Danh ở Gia-Định	500.00
9239	Ông NGO-NGOC LIEU số 2 đường Comberière HANOI	250.00
	Cách thức số 3 — Bộ số 1297	
	Hạng bộ nầy có phiếu: 839	
839	Ông DANG-VAN-THONG ở số 8 đường Quang-Thành (Grand Bouddha) HANOI	125$00
	Xổ số trả tiền lời — Cách thức số 3	
	Phiếu trúng ra số 3187 là phiếu 250$ Vậy theo luật hội 4 phiếu sau đây được hưởng tiền lời là:	
3187	Ông VU-CHUC số 16 đường Amiral Courbert HAIPHONG.	48$68
12	Ông RAYMONE COLIN ở số 49 đường Henri d'Orléans HANOI.	48.68
15	Ông RAOUL COLIN — id —	48 68
10	Cô ALINE COLIN — id —	48 68
	Cách thức số 5 — Xổ số hoàn vốn gấp bội	
24768A	Ông NGUYEN-VAN SUU số 4 đường Lare SAIGON (phiếu 200$)	1 600$00
	Hoàn nguyên vốn — Bộ số 1902	
	Hạng bộ nầy có phiếu: 29665, 28244 A 9625 B 13166 B, 13038 B. 29922 A và 13108 B	
	Phiếu được hoàn vốn:	
29665	Ông GUERNE ở nhà thương Gia-mã (Résident Miribel) HANOI	1.000$00
28244A	Ông NGUYEN-VAN-PHI Entrepôt Michelin SAIGON	200 00
9625 B	Ông VANG-KUM-KAI số 121 phố hàng Buồm HANOI	200.00
13166B	Ông PHO-QUOC-THANH số 34 phố hàng Sắt NAM-ĐỊNH	200 00
	Xổ số miễn góp — Bộ số 550 đã xổ trúng	
	Hạng bộ nầy có phiếu: 7744 17844 A, 574 A, 5157 B và 2100 A	
	Những phiếu được hưởng quyền lợi là:	Giá bán lại / Vốn phiếu
7744	Ông HUYNH-VAN GIOI ở PHAN RANG	562$00 / 1 000$00
17844A	Ông LE-CONG-HAN ở Vinh thành PHU-PHONG	112.60 / 200.00
574A	Ông MARTIN FRANCOIS ở hãng Air France HANOI	115 60 / 200.00
5157B	Ông NGUYEN-HOC ở Tra-My TAM-KY	106 40 / 200 00
	Cuộc xổ số phụ thêm	
	Về phần tiền lời năm 1936 chia cho phiếu cách thức số 5 Hai phiếu trúng ra là: 20279 B và 13468 B, chậm đóng tiền quá một tháng nên không được quyền lợi về kỳ xổ số nầy Kỳ xổ số phụ thêm đây sẽ mở lại vào ngày 28 Juin 1937	

Kỳ xổ số tháng tới sẽ mở ở Saigon nhằm vào ngày thứ hai 28 tháng sáu Tây (28 Juin 1937) hội vạn-quốc-tiết-kiệm cần dùng nhiều người có đủ tư cách để làm Đại-lý và Kinh-kỳ viên

PHIẾU CÁCH THỨC P

Phiếu TIẾT KIỆM cách thức P của Hội VẠN QUỐC TIẾT KIỆM, có thể gây được một số vốn là:

10 000$00 mỗi tháng chỉ phải đóng có 25$00

8 000.00	»	»	»	20 00
5 000.00	»	»	»	12 50
4 000 00	»	»	»	10.00
2 000.00	»	»	»	5 00
1 000.00	»	»	»	2 50
500.00	»	»	»	1 25
400.00	»	»	»	1.00

Kể ngày từ tháng đầu mới mua, phiếu sẽ được dự cuộc xổ số trước kỳ hạn đã định. Phiếu trúng ra được hoàn lại ngay số tiền bằng vốn phiếu, chẳng kể số tiền người chủ phiếu đã góp được bao nhiêu. Mà lại lấy tiền rồi, người chủ phiếu không phải đóng chi nữa hết. Nếu chẳng có may trúng các cuộc xổ số hàng tháng, thì vẫn phiếu sẽ hoàn lại sau 25 năm là chẵn. Mua phiếu của Hội VẠN-QUỐC-TIẾT-KIỆM có thể:

1.— Vay được (sau khi góp 2 năm.
2.— Cầm giá chuộc bảo hiểm (được 2 năm.

Chủ phiếu lại có thể xin ngưng góp khi có giấy xin.

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM cần dùng nhiều người có đủ tư cách để làm Đại-lý và Kinh-kỳ-viên.

BÁ = TƯỚC MÔNG = THẾ = TON

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP QUỐC LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT

Tác-giả: Alexandre Dumas — Số 124 — Dịch-giả: Nam-Son

Vinh-pho trả lời:

— Xưa nay tôi vẫn kính trọng cha tôi, một là vì ông sinh đẻ tôi, lại một là vì tôi nhận thấy ông có tinh thần cao thượng; nhưng bây giờ tôi tin rằng ông vì tuổi già mà sinh lẩng, không thể sao thà cha mà xảy lại trị con; nếu tôi cũng làm theo ông thì rồi sẽ bị người ta cười cho thối óc. Tôi vẫn kính trọng ông Noa-thê, tôi vui lòng chịu thiệt về phương diện tài chính, nhưng tôi không thể đồi ý được, để rồi thiên hạ phê bình ai phải ai quấy cho biết. Vả chăng tôi gả con gái tôi cho Phờ-ràng là vì tôi nhận thấy cặp trai gái ấy xứng đáng với nhau, hai bên cũng môn đăng hộ đối; tôi một bước nữa: con gái của tôi, thì tôi muốn gả cho ai thì gả.

Trong khi nói với vợ, Vinh-pho đăm đăm nhìn bà tước như để dò ý kiến của ngài, nên khi ông ta vừa giứt lời thì bà tước hỏi:

— Sao? Ông nói ông Noa-thê không cho cô Va-lân-tin thừa hưởng gia tài của ông vì cô ấy sắp kết hôn với ông Phờ-ràng phải không?

Vinh-pho nhún vai và trả lời:

— Chính là cái lẽ của ông đấy.

Bà Vinh-pho thêm:

— Ít ra, đó là cái lẽ mà người ngoài có thể thấy biết được.

Ông Vinh-pho cãi:

— Cái lẽ chính, thật đấy. Bà nó nên biết rằng tôi biết cha tôi lắm.

Bà Vinh-pho hỏi lại:

— Nếu thế thì tôi xin hỏi ông chuyện gì mà ông Noa-thê ghét Phờ-ràng đến thế?

Bà tước xen hỏi:

— Tôi có quen với ông Phờ-ràng Đê-bi-nay, con nguyên soái Kết-nay; có phải ông ấy được vua Sạt-lờ X phong cho tước nam không?

— Phải.

— Thế thì là một chàng thanh niên đẹp đẽ vui vẻ lắm mà! ông có biết tại sao mà ông Noa-thê ghét đến thế không?

— Có ai biết được!

— Có lẽ là lòng ghét về chính trị thì phải?

— Chẳng như vậy, cha tôi và nguyên soái Kết-nay cùng sống trong một khoảng lộn xộn mà tôi chỉ biết có mấy ngày sau cùng thôi

— Ông thân ông thuộc phái Nê-phá-luân phải không? Tôi nhớ chừng như một hôm nào đây ông có nói với tôi như vậy.

— Nói cho thiệt ra thì cha tôi thuộc phái cách mệnh dân chủ. Cái áo nguyên lão nghị viên do Nê-phá-luân khoát trên vai ông chỉ là giả lốt ông mà thôi. Cha tôi âm mưu nầy nọ không phải là vì Hoàng đế mà cốt để đánh đổ phái Buột-bông. vì có một đều rất đáng phục là không bao giờ ông chịu ra tay chiến đấu vì những tư tưởng huyền ảo, không bao giờ thực hiện được, lại một đều đáng sợ là khi để ra tay chiến đấu thì ông không từ phương lược gì cả.

— Đúng lắm, ông Noa-thê và nguyên soái Kết-nay cản thù nhau là vì chính trị. Nguyên soái Kết-nay tuy giúp việc cho Nê-phá-luân, nhưng vẫn giữ chủ nghĩa quân chủ. À có phải ông ấy bị ám sát sau một cuộc hội nghị của phái Nê-phá-luân không?

Vinh-pho nhìn bà tước với cặp mắt sợ hãi vô cùng.

— Tôi lầm chăng?

Bà Vinh-pho trả lời thế cho Vinh-pho:

— Không, bà tước nói đúng đấy; và chính ông Vinh-pho muốn dập tắt những sự thù oán xưa nên cho cặp thiếu niên ấy kết duyên với nhau.

— Hay lắm, hay lắm, người ta ai lại chẳng khen ngợi cái ý tốt ấy. Vả chăng cô Noa-thê đờ Vinh-pho với ông Phờ-ràng Đê-bi-nay xứng đôi vừa lứa lắm mà!

Vinh-pho giựt mình và đăm đăm nhìn bà tước như để dò xem những lời nói của bà tước đó có thật chân thành không.

Bà tước vẫn giữ nụ cười hết sức tự nhiên của ngài; và cặp mắt ông Vinh-pho tuy có tiếng sâu xa nhưng lần nầy cũng không nhìn thấy quá lớp da ngoài được, nên ông nói:

(Còn nữa)

DỊP NAY HIẾM CÓ
CHÈ TÀU MỚI ĐÁ TỚI VIỆT - NAM

CHÈ
NHẤT PHẨM
TAM-TINH
NGŨ-PHƯỚC

CÁC THỨ CHÈ NÀY NHỎ CÁNH XANH NƯỚC VÀ HỢP VỆ SANH
Năm nay lại ngon hơn năm ngoái, xin các Ngài mua mau kẻo hết.
KIM - THAI xuất phẩm

Lần thứ nhứt

Y-HỌC ĐỘNG-DƯƠNG

Làm chấn động nước Pháp đây là bức thơ ở Marseille gởi máy bay về khen thuốc Sưu-Độc-Bá-Ứng-Hoàn hiệu Ông-Tiên, nên người mắc bệnh phong-tình, chẳng luận nặng nhẹ mà chưa dùng đến thuốc này, chúng tôi dám quả quyết rằng chưa chấc dứt tuyệt nọc.

Marseille le 6 janvier 1932

Thưa ngài

Nhờ dùng thuốc Sưu độc hoàn của hiệu ngài, nên nay bệnh phong tình của tôi khỏi rồi, vậy tôi kính cảm ơn ngài và chúc cho hiệu ngài dùng mau phát đạt. Bên Pháp ai có dùng rồi cũng đều công nhận ngài thần dược, chúng tôi đã dám đảng quả quyết hẳng hoặt nọc, chúng tôi thấy có nhiều anh em đã bị bệnh rồi mà họ còn mua để dành khi mới có chuốc sáng chừng hiểu, thì ngài đã biết anh em bên nay hoang nghinh thuốc ấy thế nào.

Tôi nhân đang thì máy bay vừa ngài cho gởi qua tôi 15 hộp vì hiểu giúp người bạn tôi đang đau rất nặng cám ơn.

M. Nguyễn văn Hiếu
44 rue de Nellet
Marseille
(France)

Có bán khắp nơi Chi-cuộc, Tổng-đại-lý và tiểu-đại-lý nhà thuốc Ông-Tiên.

CHI-CUỘC

VINH	QUẢNG-NGÃI	TOURANE	QUI-NHƠN
59 phố Ga	Rue de Cửa-Tây	Rue de Verdun	Rue Gia long

TỔNG-ĐẠI-LÝ

NHA-TRANG	PHAN-RÍ
Vương-gia-Bật	Ích Công Thương-Cuộc
PHAN-THIẾT	**PHAN-RANG**
Nguyễn-đình-Phát	Tô-Sơn

TIỂU-ĐẠI-LÝ

Pleiku, Nguyễn đức Bá ; *Gò-lính* Bửu Toả ; *Baigi*, Lê văn Cam ; *Phanri*, Phan trung Cảnh ; *Sônglongsong*, Lê v. Duy dit Mỹ thành ; *Phanrang*, Đỗ Quang ; *Tam-quan*, Lý cửu Dương ; *Phanri*, Dương Cẩ ; *Tuy-hòa*, Hậu sanh Đường ; *Thanh-hóa*, Gia long dược phòng ; *Cảnđ*, Nguyễn v. Hoàng. *Phú-phong*, Huỳnh Vĩ dit Duy ; *Phanri*, Hiệp Bửu, Hồng Ngọc, Dương quí Hồng ; *Phanthiết*, Lê nam Hưng, Huỳnh Ngọc ; *Tuy-an*, Hiệp Thành dit Nghĩa Lợi ; *Tam-quan*, Trịnh hữu Kh ôm ; *Quảng-bình*, Khải Quang, Lưu Châu dit Đội Châu ; *Tuy-hòa* Phạm xuân Lộc ; *Lo hải-gare*, Phạm hữu Lê ; *Phanthiết* Minh Ngọc ; *Nhatrang*, Mỹ lý ; *Tuy-hòa*, Mỹ lợi ; *Binh-định*, Nguyễn Không ; *Tam-kỳ* Nguyễn Tuấn dit Lâm ; *Đông-hới*, Nguyễn huy Khuận ; *Phanri-port*, Nguyễn Lâm ; *Đông-sơn*, Nam Thành ; *Hà-nội*, Nguyễn Trân ; *Phanthiết*, Trần thúy Nhâm ; *Đông-phú*, Nguyễn Hoa ; *Trà-cân*, Nguyễn Tuyên ; *Songlongsong*, Trần Hương Sách ; *Cao-lãnh*, Võ hữu Sang ; *Hải-ninh*, Nguyễn v. Thinh ; *Sông cầu*, Nguyễn hữu Tín ; *Tamquan*, Huỳnh v. Trân ; *Tuy-hòa*, Võ thị Trang ; *Binh-định*, Trần q. Tô ; *Quảng-ngãi*, Trần Đình ; *Tuy-hòa*, Dương thiện Trinh ; *Quảng-trị*, Thông Hoạt ; *Phanri* Tạ v. Thanh ; Dương tấn Thành ; *Bo-gia*, Tân Hưng ; *Quảng-trị*, Lê thị Tiếp ; *Anhai*, Bùi thế Viên ; *Phanri*, Võ Văn ; *Tourane* Nguyễn hữu Vinh.

Bệnh Quý Thuốc Tiên

Xin các bạn mắc bệnh Lậu, hay Tim-La mà các bạn đã uống đủ các thứ thuốc trong Nam ngoài Bắc mà bệnh vẫn không khỏi và rất hắt nọc thì xin uống ngay thuốc HOÀNG-VĂN-ÁP, 47, Ninh Xá BẮC-NINH (Tonkin) thì bệnh nặng hay nhẹp cốt nặng thế nào cũng phải mau khỏi và rất hết nọc độc, người không mệt, không hại tinh dịch. Thuốc Lậu 1$60, Tim-La 2$00, khi mua gởi ít tiền trước, còn tính bưu giao ngân. Chớ bắn hiệu không bắt chước như mọi người nói như thần, như thánh, vẽ hình vẽ ảnh người có bệnh tin uống liền mất bệnh còn, chớ thuốc của bắn hiệu hễ dùng thì thế nào cũng mau khỏi và rất hết mọi nọc độc, hễ có bệnh xin cứ tin dùng qua khắc rõ thuốc bắn hiệu như thế nào.

Có bán LÊ NAM HƯNG Phan-thiết QUANG LỢI Chợ-Gồm Phú-Mỹ

HO SÒ MŨI, HO CÓ ĐỜM

Như bị trái cân nặng đè trên ngực !

Hơi các người khổ sở về bệnh đau phổi, bệnh ho ra đờm, bệnh hen ! Nhìn người này mà xem, chả khác gì các người soi gương vậy.

Chỉ có thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" làm các người chóng bớt đau được thôi. Ai ai cũng bảo rằng chữa bệnh các người, dùng thuốc đó rất thần hiệu.

Ông Louis Moffre (15, rue du Chemin-de-Fer, à Gagny, S.-et-O.) trước bị bệnh đau phổi, bệnh ông ta mắc phải trong khi đánh trận, có viết : « Từ lúc bắt đầu phát lạnh tôi ho cả ngày, nhọc cả người vì như sẽ ngực ra được. Tôi nghe như gió thổi trong phổi, cứ tưởng như gần bị chết ngạt, lúc khạc ra đờm song mới được yên.

« Một người bạn khuyên tôi uống thuốc ngọt xứ Vosges, thật uống thuốc đó tốt quá, ngay lúc đầu tôi được bớt ngay. Bệnh ho người đi, tôi mới ngủ yên được. »

Vậy nếu các người mắc bệnh ho sò mũi, bệnh đau phổi kinh niên, bệnh hen, nhọc nhằn, trống như bị ngạt và trong ngực nghe như gió thổi, hay là bị ho ra đờm luôn luôn : Cứ uống thuốc ngọt hiệu « Vosges Cazé », thuốc đó làm cho các người lại đi lại vui vẻ được như mọi người vậy.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu: CAZÉ, Pharm. 38 bis, Avenue de Châtillon, Paris

INJECTION PEYRARD

Thuốc thọc hiệu này chữa rất dễ lắm rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỀ TRỊ BỊNH ĐẦU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi. Trong 100 người A-Rập dùng thuốc này đã thì bình bệnh hết 100 người (Y theo lời phán của Trương-y ở Alger). Bán cùng các nhà thuốc có danh.

"CON-CHIM"

Xem kỳ báo ngày mai sẽ rõ

THUỐC LẬU Á-CHÂU

CÔNG HIỆU LẠ LÙNG ! !

Thuốc này của vị Tân-y-Học mới phát minh ra rất là hiệu nghiệm, uống vào đến đâu thì bệnh lui đến đấy, người nhẹ uống độ 3 ve, người nặng uống độ 6 ve là tiệt nọc lành mạnh. Chất thuốc rất lành, không hại sinh đẻ. Đàn bà có thai cũng dùng được. 1 — Thuốc trị chứng lậu mới phát, tiểu tiện tức buốt, rất đau và ra mủ.

2 — Thuốc trị chứng lậu lâu ngày chưa được tiệt nọc, đi tiểu như thường, lúc trắng, lúc vàng, hoặc đang đục như nước ve gạo, lần vẩn như màng đèn, như rai gà v. v. giá một ve 1$00, mua tá giá 5$00.

Bán tại :

Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG

N° 127 phố Hàng-Bông

(Cửa-ngách) HANOI

Trời nóng giết người

Các nhà có con nít nên để ý

Lúc nắng khi trời độc địa nóng nực, nếu con người mà nhớt là trẻ em thường hay sanh ra ban cua, ban trắng, ban đỏ, ban đất, trái trời, trái rạ, trái giếng, v. v. làm cho nóng nẩy trong mình như lửa đốt, hay là con nóng con lạnh, miệng lưỡi khô khan khát nước, nhức đầu, tức chi rã liệt, nếu không sớm trị để lâu nhập vào Tâm, Can, Tỳ Phế làm cho nóng mê mua sốt, nói sàm, bất cứ nguy hiểm cho tánh mạng vô chừng, hãy dùng thuốc THỐI NHIỆT TÁN hiệu ÔNG-TIÊN trong 3 phút hết liền. Ăn ăn như vậy. Mỗi gói : 0$10

Người kén xỏ cách nào ?

Dùng thuốc tiên xỏ hiệu ÔNG-TIÊN cũng đặng vì không đắng không hôi không phạt tỉ, không đau bụng, khỏi cần kiêng cữ, lúc dùng cứ việc ăn uống như thường, nó xỏ vô sẽ tìm đánh phần dơ và cần lắt. Mỗi gói : 0$10

Thuốc ho hỏ phổi hiệu ÔNG-TIÊN

Trị ho gió, ho phong, ho suyễn, ho cảm, ho ban, ho có đờm hoặc không đờm cũng đều hà có thai mà ho, ho sản bệnh dùng đến thuốc này, qui Ngài cũng sẽ vui lòng khen tặng vô cùng. Mỗi gói 0$10. Có bán khắp nơi và hãi chi cuộc Saigon, 220, rue d'Espagne. Dakao, 186, Boulevard Albert 1er bán chạy nhất.

Các Ngài nên DÙNG

những RƯỢU HẢO-HẠNG

làm ở bên PHÁP

Rượu vang hảo-hạng *BORDEAUX* trắng và đỏ

Rượu vang tốt *BOURGOGNE* « Chauvenet »

Rượu bọt *MOUSSEUX* comte de *VILLIERS*

Rượu sâm-banh *CHAMPAGNES CHARLES HEIDSIECK* ou *LOUIS D'ARZELLES*

BÁN Ở HIỆU

POINSARD & VEYRET

HAIPHONG — HANOI

và các hàng tạp-hóa to.

Représentant pour l'Annam

Trần-Cương — Rue Verdun — TOURANE

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG

Bổ-huyết thêm-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khỏi-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là tốt được vô-trùng LẬU nó GIANG-MAI, nó các chứng sưng, lở, ghẻ — Giá cay gần rẻ lắm, mạnh mẽ — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cả đàng chăng đó đa, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 15$50

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ. Đinh-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi xe phải : đau lưng, mỏi vai, mỏi hơi, tai ù, đầu nặng, cổ nặng rão, mỏi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức ngồi ngơ tiền mất, nhiều-nao mộng-mị nên nên.... Ăn nặng nhọc, đã dùng đến thuốc này là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người những bức thơ minh-tạ ân đăng trước, nay xin địch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« . . . . Thuốc này lấy toàn tinh chất của người một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương pháp bào-chế Thái-Tây, hợp dụng cho người Annam có mà bài khí hayết, tăng cường « khỏe, làm cho bông hayết cho (illegible) trong đạnh, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN « . . . . Thuốc này không có chất độc, tinh chất toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM một cây v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XÀNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

SHELL

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi.

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Mùa rét, nên đề phòng bệnh ho và nên gìn giữ cái phổi

BỔ PHẾ THÁNH DƯỢC ĐẠI-QUANG

Trừ hết thảy các chứng bệnh ho, chẳng luận ho khan, ho ráo, ho có đờm, mới ho hay đã lâu, ho nặng hay nhẹ, uống thuốc này trong giây lát kiến hiệu, nhứt là phổi bị lạnh hay phổi ráo làm ho, đờm đặc hay lâm.

Chai to giá 0$80 — Chai nhỏ giá 0$40

ĐẠI-QUANG-DƯỢC-PHÒNG

29, PHỐ HÀNG NGANG HANOI — Giây nói 208

Có Đại-lý khắp các tỉnh, các phủ huyện, các chợ, khắp trong xứ Đông-dương — Tiểu thuyết « Sơ đầu quái hiệp » đã ra số 5, xin nhớ lấy xem

Imprimerie TIẾNG-DÂN — HUẾ

Le Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG